

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3400

av Kristina Yngwe m.fl. (C, M, L, KD)

med anledning av prop. 2015/16:161 Nagoyaprotokollet
om användning av genetiska resurser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn bör göras tre år efter tillträdet, för att se hur eventuella konsekvenser av införandet av Nagoyaprotokollet har påverkat svensk forskning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Nagoyaprotokollet reglerar tillträde till genetiska resurser och rättvis fördelning av vinster som kan uppstå vid användandet av dem. I protokollet betonas bland annat sambanden mellan å ena sidan tillträde och nyttodelning och å andra sidan bevarande och hållbart nyttjande. Protokollet lyder under FN och antogs 2010, då det tionde partsmötet för konventionen om biologisk mångfald hölls. Arbetet med biologisk mångfald var ett prioriterat område för Alliansregeringen och Sverige var starkt pådrivande i arbetet med att utarbeta denna plan. Sverige har tillsammans med drygt 90 andra länder skrivit under protokollet och står nu inför ett nationellt genomförande. Sverige har ännu inte ratificerat protokollet.

Under 2014 antog EU antog Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 511/2014 om åtgärder för användarnas efterlevnad av Nagoyaprotokollet om tillträde till och rimlig och rättvis fördelning av vinster från utnyttjande av genetiska resurser i unionen (ABS-förordningen). Syftet med förordningen är att genomföra Nagoyaprotokollet i EU. EU har ratificerat Nagoyaprotokollet och blev part till protokollet vid dess ikraftträdande den 12 oktober 2014. Vid samma tidpunkt trädde även EU-förordningen i kraft. De delar av EU-förordningen som avser skyldigheter för användare, trädde i kraft ett år senare, den 12 oktober 2015.

Syftet med Nagoyaprotokollet är att bevara och stärka den biologiska mångfalden, ett arbete som ska prioriteras högt. Förlusten av biologisk mångfald är ett problem världen över, så också i Sverige. I allt högre takt ökar förlusten av djur- och växtarter och därför behöver Sverige snarast möjligt tillträda Nagoyaprotokollet. Biologisk mångfald är en grundförutsättning för ekosystemens långsiktiga kapacitet att bidra till människors välbefinnande. Ekosystem i balans är en förutsättning för både samhällsekonomin och välfärden.

Arbetet med biologisk mångfald var en av prioriteringarna för den föregående regeringen och bevarandet av den biologiska mångfalden var en hörnsten i alliansregeringens miljöpolitik. Under Alliansens tid i regeringsställning påbörjades arbetet med att införliva delar av Nagoyaprotokollet. En del i detta skedde genom den proposition som Alliansen la fram under våren 2014, En svensk strategi för biologisk mångfald och ekosystemtjänster, 2013/14:141. Propositionen innehöll en strategi som syftar till att intensifiera arbetet för att stoppa förlusten av biologisk mångfald och av ekosystemtjänster senast till 2020 samt i möjligaste mån återställa dem. Denna strategi var en viktig del i linje med Nagoyaprotokollets mål till 2020 liksom i linje med EU:s strategi för biologisk mångfald som antogs 2011 samt i linje med det svenska miljömålssystemet.

Stora framsteg har tidigare nåtts i arbetet för den biologiska mångfalden i Sverige. Sverige var först ut med att bilda nationalparker i Europa för drygt 100 år sedan. Under de senaste decennierna har arbetet med att bilda naturreservat, bidra till ett europeiskt ekologiskt nätverk och skydda nyckelbiotoper intensifierats. Det tidigare delmålet att ytterligare 900 000 hektar skyddsvärd skogsmark ska undantas från skogsproduktion till år 2010 jämfört med skyddsnivån 1998 har nåtts. Nydikningen av våtmarker har reducerats till ett minimum och åtgärdsprogram för hotade arter har etablerats. Sverige har nu över 4000 Natura 2000-områden, varav 550 är speciellt utsedda för fåglar, samt 66 våtmarksområden som är skyddade enligt Ramsarkonventionen.

Flera remissinstanser uttrycker i sina svar oro över att ratificeringen av denna del av Nagoyaprotokollet skulle påverka forskningen negativt. Det är viktigt att forskningsprojekt fortsatt ges goda möjligheter att studera svenskt och utländskt material av betydelse för förståelsen av den svenska organismvärlden. Vi delar denna oro, men ser samtidigt fördelar med att förslagen går igenom så snart som möjligt. Alliansen vill därför att regeringen gör en översyn tre år efter att lagen har trätt i kraft för att undersöka om ratificeringen har inneburit negativa konsekvenser för forskning i Sverige.

Kristina Yngwe (C)

Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Lars Tysklind (L)

Lars-Axel Nordell (KD)